

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 309

5.1.1961 Tarihli ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu. (1/584)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D. 18/101-1393/07797

24 Aralık 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.12.1982 tarihinde kararlaştırılan «5.1.1961 tarihli ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde bir hak olarak tanınan sağlık hizmetlerinden faydalanma konusu 20.7.1961 tarihinde yayımlanan 333 Kanun numaralı Anayasanın 49 uncu maddesinde «Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevlidir.» hükmü ile yer almış ve 20.10.1982 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2709 Kanun sayılı Anayasanın 56 ncı maddesinde «Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.» hükmü ile düzenlenmiştir.

Sağlık hizmetlerinden sosyal adalete uygun bir şekilde faydalanmayı sağlamak maksadıyla da 12 Ocak 1961 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun çıkarılmış ve bu Kanunun 1 inci maddesiyle amaç açıklanmış ancak tababet ve tababetle ilgili hizmetlerin bu Kanun çerçevesinde hazırlanacak bir program dahilinde sosyalleştirileceği belirtilmiştir. Söz konusu Kanunun 17 nci maddesinde ise, bir bölgede sağlık hizmetlerinin iyi bir şekilde yürütülmesi için gereken tesisler, lojmanlar, malzemeler, araçlar ve personel temin edilmeden o bölgede sosyalleştirme planının tatbik edilemeyeceği esası getirilerek 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinde yukarıda açıklanan neden dolayısıyla sağlık hizmetlerinin bütün yurda teşmilinin 1982 yılına kadar gerçekleştirileceği esası koyulmuştur.

Ancak bugüne kadarki uygulamalarda yatırımların aksaması nedeniyle söz konusu 20 nci maddenin gerçekleştirilmesi mümkün olamamıştır.

Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına yapmış olduğumuz yatırım tekliflerimiz ödenek kıfayetsizliği nedeniyle kabul edilmemiş, bu durum ise yatırımların gecikmesine neden olmuştur.

Söyle ki; 1982 yılında yapılan tüm yatırım tekliflerinden 2 adet Sağlık Ocağı yapımı, 1983 yılı için yapılan tekliflerden ise 3 ilde toplam 24 adet Sağlık Evi yapımı kabul edilmiştir. Bu durumda diğer illerin yatırımları otomatik olarak 1984 yılına kalmıştır.

Ayrıca Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesine İlişkin Kanunun yukarıda açıkladığınız 17 nci maddesi gereğince bir ilde fiilen sosyalleştirme uygulamasına geçilebilmesi için o ildeki tüm yatırımların (Sağlık Evleri de dahil olmak üzere) gerçekleştirilmesi gerekmektedir. İse de, uygulamada bu mümkün olamamaktadır.

Bu yüzden sosyalleştirme kapsamına alınan 48 ilde inşası gereken 7 128 sağlık evinden ancak 2 153' ünün binası yapılmış, geri kalan 4 975 sağlık evinin daha inşası gerekmektedir.

Halen Sağlık Hizmetlerinin fiilen sosyalleştirilmiş olduğu 48 il ve 19 eğitim bölgesinin dışında 4 ilde hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Bunun dışında 15 ilin daha sosyalleştirme kapsamına alınması gerekmektedir.

Bu nedenle söz konusu yatırımların gerçekleştirilebilmesi ve bütün yurtda sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilebilmesi için Sağlık Hizmetlerinin sosyalleştirilmesi programının 10 sene daha uzatılması gerekmektedir.

Açıkladığımız bütün bu hususlar dolayısıyla 224 sayılı Kanunun 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinin değiştirilmesi için ekte bulunan Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1. — Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 20 nci maddesindeki bütün yurtda sosyalleştirilmiş sağlık hizmetlerinin halka sunulabilmesi hükmünün gerçekleştirilmesinin genel gerekçede açıklanmış olduğumuz gibi gereken tesislerin, lojmanların, araçların ve personelin temininden sonra mümkün olacağı esası 5.1.1961 tarih ve 224 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmü gereği olduğu için bu hususun gerçekleştirilmesi amacıyla sürenin 1992 yılına kadar uzatılması esası getirilmiştir.

MADDE 2. — Yürürlük maddesidir.

MADDE 3. — Yürütme maddesidir.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu

Esas No. : 1/584

Karar No. : 16

2 Ocak 1983

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuza havale edilen, «5.1.1961 tarihli ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla Komisyonumuzda görüşülmüştür.

Tasarı; sağlık hizmetlerinin bütün yurt sathında sosyalleştirilmesini öngörmektedir. Ancak gereken tesislerin, lojmanların, araçların ve personelin temini gerekçesiyle sosyalleştirilme 1992 yılı sonunda gerçekleştirilebilecektir.

Tasarı Komisyonumuzca benimsenmiş, başlık ve maddesine ilişkin ilave ile değişiklikler aşağıda sunulmuştur.

Kanun tekniği bakımından tasarının başlığı, «5.1.1961 tarih ve 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.5.1969 tarih ve 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı» şeklinde düzeltilerek benimsenmiştir.

Tasarının çerçeve 1 inci maddesiyle değişikliği öngörülen 224 sayılı Kanunun değişik 20 nci maddesindeki (ve 19 uncu maddede yazılı teşekküllerde çalışan sağlık personeli de anılan tarihten önce bu Kanun hükümlerine tabi olacaklardır.) ibaresinin tasarıda muhafaza edilmesi bir yarar sağlayamayacağı gerekçesiyle çıkarılarak madde «sağlık hizmetlerinin bütün yurt sahında sosyalleştirilmesi en geç 1992 yılı sonuna kadar gerçekleştirilir.» şeklinde yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Komisyonumuz, tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 nci ve 3 üncü maddelerini de aynen benimsemiştir.

Raporumuz gereği için Danışma Meclisi Başkanlığına saygıyla sunulur.

Zeki ÇAKMAKÇI
Başkan

Mehmet AKDEMİR
Başkanvekili

Feridun GÜRAY
Sözcü

Cavidan TERCAN
Kâtip

Hamdi AÇAN
Üye

Hikmet ALTUĞ
Üye
Muhelif
Söz hakkım saklı.

Fikri DEVRİMSEL
Üye

Siyami ERSEK
Üye

Vahap GÜVENÇ
Üye

İmzada bulunamadı.

M. Rahmi KARAHASANOĞLU
Üye

Abdurrahman YILMAZ
Üye

İmzada bulunamadı.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5.1.1961 Tarih ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanununun 8.5.1969 tarihli ve 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Sağlık hizmetlerinin bütün yurt sathında sosyalleştirilmesi 1992 yılı sonuna kadar gerçekleştirilecek ve 19 uncu maddede yazılı teşekkül-lerde çalışan sağlık personeli de anılan tarihten önce bu Kanun hükümlerine tabi olacaklardır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

5.1.1961 Tarih ve 224 Sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanunun 8.5.1969 Tarihli ve 1175 Sayılı Kanunla Değişik 20 nci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanununun 8.5.1969 tarih ve 1175 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 20. — Sağlık hizmetlerinin bütün yurt sathında sosyalleştirilmesi en geç 1992 yılı sonuna kadar gerçekleştirilir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

14 . 12 . 1982

Başbakan

B. Uluşu

Devlet Bakanı -

Başbakan Yardımcısı

Z. Baykara

Devlet Bakanı V.

A. B. Kafaoğlu

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. İ. Öztürk

Ticaret Bakanı

K. Cantürk

Tarım ve Orman Bakanı V.

M. R. Güney

Kültür ve Turizm Bakanı

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. İ. Öztürk

Adalet Bakanı

C. Mentey

Maliye Bakanı

A. B. Kafaoğlu

Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı

Prof. Dr. K. Kılıçtırgay

Çalışma Bakanı

Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı

Prof. Dr. A. Samsunlu

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

Millî Savunma Bakanı

Ü. H. Bayülken

Millî Eğitim Bakanı

H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı V.

K. Cantürk

Sanayi ve Tek. Bakanı

M. Turgut

Köy İş. ve Koop. Bakanı

M. R. Güney

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdaş

İçişleri Bakanı

S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı

Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. M. Aysan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

F. İlkel

Gençlik ve Spor Bakanı

V. Özgül

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide